

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на ПН 2.2 История и археология от област на висше образование Хуманитарни науки в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“.

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА:

Процедурата за програмна акредитация на ПН 2.2 История и археология от област на висше образование Хуманитарни науки в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ е открита на заседание на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства на 19.06.2019 г. (Протокол No 10) по искане на ВУ (Вх. No 486/14.06.2019 г.). Експертната група (ЕГ) и наблюдаващият процедурата са определени с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 07.01.2021 г. (Протокол No1). Тя е в състав: проф. д.и.н. Щелиян Димитров Щерионов, Институт за изследване на населението и човека – БАН – ръководител ЕГ, проф. д-р Красимира Йорданова Мутафова, ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – гр. Велико Търново – член на ЕГ, проф. д.и.н. Иван Динев Русев, Икономически университет – Варна – член на ЕГ, Владимир Тихомиров Василев, докторант в ЮЗУ „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград – член на ЕГ. Наблюдаващ процедурата, член на ПКХНИ: доц. д-р Венета Ханджийска.

Срещите с ръководството на висшето училище (ВУ), с преподаватели, студенти и потребители на кадри са проведени на 17.03.2021 г. дистанционно, без посещение във ВУ, съгласно Заповедта на Министъра на здравеопазването във връзка с епидемичната обстановка в страната. На заседание, проведено на 24.03.2021г. (Протокол No 6), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на ЕГ.

При предходната акредитация на ПН 2.2. История и археология в ШУ ПКХНИ дава акредитация с **оценка 7, 72** (седем цяло и седемдесет и две) и срок на валидност **5 години**.

Дадени са **три препоръки**.

Първата от тях е **да се увеличи броят на хабилитираните преподаватели за обучението в специалност „Археология“**, със срок учебната 2016 - 2017 г. Препоръката е **изпълнена** в срок, като хабилитираният състав е увеличен с двама преподаватели.

Втората препоръка е **да се преработят учебните планове в ОКС „Магистър“**

съобразно изискванията на ЗВО и Системата за натрупване и трансфер на кредити, като срокът отново началото на учебната 2016 - 2017 г. Препоръката е **изпълнена** в срок. В резултат на нейното изпълнение срокът на обучение на студентите в магистърските програми става два семестъра (за специалисти) и три семестъра (за неспециалисти), като осъществените промени довеждат до оптимизиране процеса на обучение в ОКС-магистър и повишават качеството на получаваните знания.

Третата препоръка – **да се увеличи делът на избираемите исторически дисциплини**, също е със срок началото на учебната 2016 - 2017 г. И тя е **изпълнена**, като делът на избираемите исторически дисциплини нараства близо два пъти в сравнение с този от предходния акредитационен период.

2. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 4/

Въз основа на изводите в доклада на експертната група ПКХНИ направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“.

Основната мисия на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ е да играе ключова роля в българското образователно, научното и културното пространство, прилагайки съвременни академични стандарти, нови информационни и комуникационни технологии. В съответствие с така формулираната мисия на Университета в Катедрата „История и археология“ към Факултета по хуманитарни науки е организирано обучението по професионално направление 2.2. История и археология в специалностите от ОКС бакалавър и ОКС магистър. Трябва да се подчертае, че това е единственото висше училище в Източна България, което подготвя специалисти в конкретното професионално

направление. Отчитайки значимостта на този факти, академичният състав от Катедрата, прави всичко възможно за подготовката на висококвалифицирани кадри по история и археология.

Обучението в това ПН е съобразено с изискванията на общоуниверситетската система за качество на образованието. То отразява стремежа за съчетаване на възможностите на академичния състав с личната удовлетвореност на студентите и с обществената оценка и реализацията на пазара на труда.

От съществено значение за постигането на очакваните от подготовката в конкретното ПН резултати е задълбочаващото се взаимообвързване на научното развитие на преподавателския състав и неговото академично израстване с обучението. По този начин съдържанието на съответните учебни дисциплини се обогатява с последните научноизследователски достижения в конкретната област, а обучението се осъвременява в съответствие с най-новите тенденции в процеса на преподаване.

Предвид оптимизирането на учебния процес за специалностите от ПН, учебните програми са обект на ежегоден преглед, по време на който се отчита: индивидуалният научноизследователски принос на всеки преподавател в сферата на учебната дейност; активността на студентската общност, свързана с участието в научни форуми и с подготовката на научни публикации; обвързване на резултатите, постигнати при разработване на научноизследователски проекти, с реализацията им в учебния процес и пр.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Управление на качеството на образованието“

В ШУ „Епископ Константин Преславски“ съществува добре организирана и ефективно функционираща система за управление на качеството на учебния процес и свързаната с него преподавателска дейност, която е както нормативно уредена, така и институционално и кадрово обезпечена. Тези обстоятелства са обективната основа за постигнатото в Университета качество на обучението. Дейностите в областта на качеството на образованието се подпомагат от изградения към Университета Център по качеството на образованието и от Университетския център за кариерно развитие, който осъществява връзката на институционалните структури със студентската общност и с потребителите на кадри. Взаимоотношенията между ръководството, преподавателите, служителите

и студентите са регламентирани в действащия Етичен кодекс.

Активно въздействие върху качеството на образованието оказва утвърждаващият се като фундаментален в дейността на колектива на ШУ принцип на непримиримост към академичните измами и дискриминацията във всякакви форми. Неговата реализация посредством оторизираните за това органи допринася за изграждането на етични отношения в университетската общност, която се обединява около ценностите – законност, честност, почтеност, достойнство, безпристрастност, компетентност, отговорност, лоялност, толерантност и справедливост. Същевременно срещу неправомерното цитиране и плагиатството се използват достиженията на съвременната техника – специализиран антиплагиатски софтуер, който сканира както студентските писмени работи, така и материалите на преподавателския състав.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

Професионално направление (ПН) 2.2. История и археология се вписва органично в профила на Шуменския университет и вече има утвърдено място в него. То е неизменна част от образователната програма на университета от 1992 година.

Структурното звено осъществяващо обучението по ПН 2.2. История и археология в ШУ, прилага необходимите процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове, учебни програми, учебни разписи) при съдействието на представители на партньорските организации, студентите и другите заинтересовани страни. Налична е добра съвместимост с учебни програми на други ВУ в България. В ШУ са разработени специфични процедури за наблюдение, анализиране, оценяване и утвърждаване на всяка учебна програма и на учебната документация на ПН. Разкриването на дадена образователна програма, разработването и обновяването на учебната документация, свързана с обучението в нея, предвижда активното участие и отчитане на експертното

мнение на авторитетни и опитни специалисти, на потребители на кадри, на студенти и докторанти, които вече се обучават или ще се обучават по дадената програма.

Разработени са подходяща оценъчна система на резултатите от обучението по всяка дисциплина и добра оценъчна процедура за завършване на курса на обучение във всяка една от специалностите на ПН.

Именно по този стандарт са две от трите препоръки (2-ра и 3-та), направени в резултат на предишната ПА на ПН 2.2. История и археология в ШУ. В резултат на изпълнението им е оптимизиран процесът на обучение в ОКС „магистър“, почти два двойно е увеличен е делът на избираемите исторически дисциплини, промяна, която е оценена положително и от самите студенти. По настоящем в УП е постигнат добър баланс между задължителни, избираеми и факултативни дисциплини, като списъкът на избираемите и факултативни дисциплини е отворен и се актуализира ежегодно. Включена е и опция за допълнителна професионална квалификация „учител по история“. Застъпено е и практическо обучение в специалностите от ОКС „бакалавър“.

Периодично се систематизира информацията от потребителите на кадри за връзката на учебните програми с актуалната практическа подготовка на студентите. В резултат на усъвършенстваната практическа подготовка на студентите, проучванията на мнението на работодателите показват удовлетвореност от компетентностите им. Актуализирането на учебните програми и учебното съдържание се осъществява и въз основа на натрупаните познания за новостите и тенденциите в науката и практиката, придобити от литературата или в резултат на собствени научни изследвания. В тази връзка от значение е и мнението на самите студенти, което се взема чрез поредица от анкетни проучвания.

В учебните планове е на лице удачно процентно съотношение между аудиторните и практическите занятия, като то е в пряка зависимост от степента на приложния характер на специалността. То е както следва:

- специалност „История“ за ОКС „бакалавър“ - 40 % лекции : 60 % практически занятия;

- сп. „Археология“ за ОКС „бакалавър“ - 40 % лекции : 60 % практически занятия;

- магистърска програма „Археология“ – 51 % лекции : 49 % практически занятия;

- магистърска програма „История на Югоизточна Европа“ – 71,67 % лекции : 28,33 % практически занятия;

- магистърска програма „Културно-историческо наследство и туризъм“ – 51 % лекции : 49 % практически занятия.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

Сред основните приоритети на ШУ е поставянето на студента в центъра на образователната политика като активна страна в осигуряването на знания, умения, навици, начини на познание на широка научна основа и в отговор на потребностите за устойчиво развитие на обществото.

Във ВУ съществува добре изградена система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите от ПН 2.2. История и археология. Обучението на студентите се провежда според съвременните изисквания за образователно-квалификационните степени и съгласно образователната мисия, цели и задачи на ПН. То има за цел да подготви висококвалифицирани специалисти с широки знания в областта на историята и археологията, както и близките до тях интердисциплинарни области. Една от основните насоки на обучението е придобиването на нови компетенции, улесняващи професионалната реализация на студентите, както и конкурентноспособността им в полза на практическата реализация. В тази връзка е изградена добра организация за включване на студентите в практически занимания, стимулиращи творческата им активност. Обичайна практика е семинарните и лабораторните упражнения по различни дисциплини да се реализират в реална професионална среда – на терен, в музеи, архиви и други културни и научни институти, което има за цел да изгради у студентите практически знания и компетентности, необходими за професионалната им реализация, както и за успешното им интегриране в социалния живот на страната.

Периодично се проучва и степента на заинтересованост на студентите за обучение по образователните програми. Системата за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите включва разработени и оповестени в учебните планове и учебните програми, форми и методи на контрол, критерии и

показатели, посочени са специфичните изисквания при оценяването, които произтичат от особеностите на самата специалност, на изучавания материал, от практиката. Съществува динамична и прозрачна обратна връзка между преподаватели и студенти, както и система на мониторинг на учебния процес. Налице са и ясни правила за разглеждане на жалби от студентите.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“

ШУ оповестява публично приетите от Университета документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и сертифициране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане. Във ВУ е създадена добра организация за привличане, прием и адаптиране на българските и чуждестранни студенти и докторанти. Съществуват практики за признаване, в съответствие с принципите на Лисабонската конвенция, на квалификациите, отнасящи се до висшето образование, както в цялата страна, така и в Европа.

Трябва да се отбележи, че въпреки демографския срив, обявените за прием места в ШУ по специалностите от ПН 2.2. История и археология се усвояват. Средният успех на дипломираните студенти през отчетния период е около 4,50, като тенденцията е към повишаване. Общото впечатление от анализите на „изхода“ са за добро отношение и положителни оценки от завършващите, което говори за факта, че сред студентите няма разочарование от специалностите, които са завършили.

В ШУ, в частност в ПН 2.2. История и археология, са утвърдени правила за академично признаване на периоди на обучение и практика в чужбина. Създадени са и добри условия за задграничен академичен обмен на студентите, но при все това през отчетния период мобилност са осъществили само 4 студенти от специалностите на ПН 2.2. История и археология. Важно е да се вземат мерки за засилване на мотивацията на студентите в тази посока. Една от тях е допълнителната финансова подкрепа при осигуряване на разходите за транспорт.

В ПН 2.2. История и археология в ШУ са създадени правила за включване на студентите и докторантите в изпълнението на изследователски проекти във ВУ и

в сродни изследователски структури. Отчетено е участието на 73 студента в 9 научноизследователски проекта, като по този критерий резултатите могат да се отчетат като добри.

В ПН 2.2. История и археология в ШУ са спазени изискванията към съдържанието на основните документи за образование и квалификация, издавани от ВУ. Създадена е административна система за регистриране на реализацията на завършилите студенти и докторанти, като над 40% от завършилите специалностите на ПН работят по своята специалност. Това е един много добър резултат по този критерий.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

В ШУ има утвърдена политика за осигуряване на качествен академичен състав за развитието на ВУ и в частност на ПН 2.2. *История и Археология*. Водещи са: високото ниво на академична обезпеченост на преподаваните дисциплини с хабилитирани преподаватели на ОТД (изпълнена препоръка при предходната акредитация); приемственост в кадровото развитие и оптимални параметри на съотношението между хабилитиран и нехабилитиран състав. Между регламентирани дейности за осъществяването на тези приоритети заслужава да се отбележат: равнопоставеният достъп на кандидатите за заемане на свободни работни позиции; открит и ефективен процес на набиране на персонал; строго спазване на конкурсното начало при избор на административен или учебно-помощен персонал;

В рамките на разглеждания период академичният състав на катедра „История и археология“ в ШУ се състои от 20 преподаватели, 15 от които са с научен профил в ПН 2.2. От тях 2-ма са професори (1 д.и.н., 1 д-р), 7 са доценти, 4 главни асистенти с ОНС „доктор“, 2 са асистенти. Останалите петима преподавателите в Катедрата са с научна степен в ПН 2.4. Религия и теология.

През акредитирания период 14 от общо 36 преподаватели, от осигуряващите обучението в ПН 2.2 имат научно и професионално израстване: 2 конкурса за асистент, 7 за доцент, 4 за професор, 1 – доктор на науките и 4 за доктор.

Част от профилиращите дисциплини се преподават от преподаватели на I ОТД от други професионални направления и факултети в ШУ, но с квалификация,

отговаряща на преподаваните от тях дисциплини. Общо 6 преподаватели са на ГД, като за 6 от профилиращите дисциплини е посочен и преподавател на I ОТД в ШУ, а за две от тях е посочен само лектор на ГД.

Процентното съотношение на хабилитирани към нехабилитирани преподаватели за всички специалности е в нужните граници: ОКС „бакалавър“ – 65,22 % : 34,78 % за специалност „История“, 69,57 % : 30,43 % за специалност „Археология“; за специалностите от ОКС „магистър“ е между 90 и 100 %.

Лекционните курсове на задължителните профилиращи дисциплини в ОКС „бакалавър“ се водят от над 90 % хабилитирани преподаватели на I ОТД (93,10% за специалност „Археология“; 91,7% – специалност „История“). В ОКС „магистър“ този процент е между 83,33% и 100%. Не се забелязва неблагоприятна тенденция към застаряване на преподавателския състав – средната възраст е в границите 46,7 и 53,2 г.

С оглед научния профил на академичния състав следва да се отбележи твърде широкият спектър от профилиращи задължителни дисциплини, преподавани от един преподавател в специалност „Археология“, ОКС „бакалавър“, – общо 5 в диапазона „Праистория“ – „Археология на българските земи XV–XVII век“.

По програма Еразъм+ е реализирана активна преподавателска активност: 48 изходящи мобилности на преподаватели от професионално направление 2.2. за периода 2015–2018 г. и входяща мобилност на 4 преподаватели от чужбина.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

Преподавателският състав в ПН 2.2 в ШУ има разгърната и успешна научноизследователска дейност, изразяваща се в работа по национални и университетски научни проекти, научни публикации, участие в научни форуми, организация на научни прояви, научна издателска дейност и др. За целта във ВУ са създадени необходимите условия. На лице е и възможност за популяризиране на изследователските резултати чрез публикуване на монографии, тематични сборници, учебници и учебни помагала в УИ „Епископ Константин Преславски“, както и чрез създадения Фонд „Подкрепа за издаване на публикации в издания с импакт фактор (IF) и импакт ранг (SJR)“.

Научноизследователската, публикационната и учебната дейност на студентите, докторантите и преподавателите се стимулира организационно и финансово чрез включването им в различни проекти, както и чрез създадените критерии и точкова система за допълнително материално стимулиране за преподавателите, което се изплаща като добавка към основното трудово възнаграждение в края на календарната година и др.

На много добро ниво е публикационната активност на преподавателите на I ОТД от ПН 2.2.: общо 511 публикации в научни издания, от които 172 в реферирани, 339 в нереферирани; общо 748 цитирания, от които 111 са в реферирани издания. Всички монографии, сборници, учебници, учебни пособия и специализирани издания на ШУ имат редакционни колегии от авторитетни специалисти и се публикуват след задължително рецензиране от независими рецензенти, единият от които е външен за ШУ.

За акредитирания период 18 са публикациите в научни сборници и списания на студенти от ПН 2.2, а тези на докторантите са 64, сред които 8 са публикувани в чужбина.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такава“

ШУ разполага с добра и отговаряща на съвременните изисквания материално-техническа база, позволяваща обучението на студентите по ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в Професионално направление 2.2. История и археология да се осъществява на високо ниво.

Създадените материални и технологични възможности в ШУ улесняват работата на преподавателите и студентите. Съществува и специфична материалната база, която е използвана приоритетно от студентите от ПН.

Библиотечният фонд предоставя свободен достъп на студентите до учебната литература, периодичните издания и по-често използваните енциклопедии и речници. Налице е и свободен достъп до електронни бази данни, като библиотеката разполага и със собствена такава, включваща 1111 библиотечни

единици. Необходимо е този ресурс да бъде постоянно обогатяван.

Основавайки се на декларираната в ДС липса на обучение в дистанционна форма и отчитайки променящата се обстановка в страната, е необходимо да се набележат мерки за осъществяване на такава форма на обучение по ПН и да се осигурят средства за тяхната реализация.

Академичното и административното обслужване на студентите в Шуменския университет се осъществява в съответствие с детайлно разработена нормативна уредба, включваща няколко вътрешно-университетски наредби, публикувани на сайта на Университета.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“

В ШУ е изградена добре функционираща система за събиране и управление на информация, свързана с резултатите от обучението и реализацията на завършилите студенти. Ефективността на резултатите, свързани с управление на качеството на образованието в професионалното направление, периодично се обсъжда и огласява на катедрено и на факултетско ниво. Важно място в системата за управление на информацията заема т.нар. профил на студентската популация; развитието, успеха на студентите и процента на отпадналите и др. Периодично, чрез анкетиране, се проучва удовлетвореността на студентите – бакалаври и магистри, и на потенциалните (и реални) работодатели за качеството на образованието.

В университета е изградена добре функционираща система за връзки с Алумни асоциацията на завършилите с цел поддържане и постоянно актуализиране на базата данни за потенциални потребители и за подпомагане възпитаниците на Университета. Поддържа се много добра информираност относно световните постижения в областта на историята и археологията, включително и за съвременните образователни стандарти в професионалното направление. Важно място в тази система заема Библиотечно-информационният комплекс на Университета, който стимулира учебната и научноизследователската дейност на студенти, докторанти и преподаватели и обезпечават техните образователни, социални и информационни потребности.

Получените резултати за реализацията на кадрите показват, че немалко от

студентите, завършили професионалното направление, упражняват професии, съобразно придобитото образование: уредници и екскурзоводи в регионални исторически музеи и други културни институти; учители по история и цивилизация в средни училища; експерти в областта на културно-историческото наследство в държавната и общинската администрация.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

В официалните страници на ШУ и на ФХН се публикува ясна, точна, обективна и актуална информация за дейностите, свързани с обучението по професионалното направление. Поддържа се добре структурирана и леснодостъпна за ползвателите актуална информация относно: приема на студенти в отделните образователно-квалификационни степени; учебната документация на професионалното направление, както и информация, предназначена за настоящите и бъдещите студенти, очертаваща целия „жизнен“ цикъл на обучаемите.

Констатира се добре поддържани рубрики относно стратегията за научна дейност и нормативните документи, с която тя е обвързана, пълна информация за проведените и предстоящи научни форуми, издаваните научни списания, научноизследователски и образователни проекти. Създадени са условия за широко популяризиране на научните трудове на преподавателите и студентите от ПН 2.2., които могат да публикуват научните си трудове в няколко издания на ШУ.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“

В Катедра „История и археология“ към ФХН на ШУ съществува стройна система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес, чието функциониране се основава на симбиоза от реалната му оценка и своевременно прилагане на международните изисквания и нововъведения в образователния процес; от потребностите на обучаваните, декларирани от тях

през целия период на подготовката им; и от нуждите на интелектуалния пазар не само в региона, но и в цялата страна.

Това налага извода, че осъществяваните регулярен мониторинг и актуализация на учебните програми по отношение на образователния процес в ПН 2.2. История и археология в ШУ, се превръщат в реална база за повишаване качеството на обучението в това направление.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“

В ПН 2.2. История и археология на ФХН при ШУ редовно се извършват дейности за самооценка и външни одити. Те се осъществяват на няколко нива, а резултатите и изводите от тях позволяват повишаване качеството на обучението.

Осъществяващото се в конкурентна среда обучение по ПН 2.2. История и археология в ШУ изисква допълнителна мотивация на преподавателите за повишаване качеството на учебния процес и същевременно предоставя възможност студентите да организират обучението си съобразно своите потребности и стремежи.

Поддържането на високо качество на образователния процес по ПН е основополагащо за привличането в състава на комисиите за семестриални и държавни изпити на преподаватели от други висши училища, а участието и на потребители на кадри в този процес позволява да се създаде у тях представа за бъдещите им служители.

Постигнатите резултати след САНК свидетелстват за въздействието на следакредитационния контрол върху подобряването на работата в ПН.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, проведено на **28.07.2021 г. (Протокол №15)**, членовете на Постоянната комисия, на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование. След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с

приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти”, Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление професионално направление 2.2 История и археология от област на висше образование Хуманитарни науки в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ на основание обща оценка 9.04 (девет цяло и четири стотни):

за ОКС “бакалавър”:

1.История – редовна и задочна форма на обучение;

2.Археология – редовна и задочна форма на обучение;

за ОКС “магистър”:

1.Археология – редовна и задочна форма на обучение, за специалисти;

2.История на Югоизточна Европа – редовна и задочна форма на обучение, за неспециалисти;

3.Културно-историческо наследство и туризъм – редовна и задочна форма на обучение.

2. Срокът на валидност на акредитацията е до следващата програмна акредитация съгласно чл. 81, ал. 2 на ЗВО и Графика за акредитация на професионалните направления.

3. Определя капацитет на професионално направление 2.2 История и археология от област на висше образование Хуманитарни науки в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, както следва:

- за ОКС „бакалавър“ редовно и задочно обучение – 200 студенти (РО, ЗО);

- за ОКС „магистър“ редовно и задочно обучение – 50 студенти (РО, ЗО);

Общо за професионалното направление: 250 студенти

Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства формулира следните **препоръки**:

1. Да се увеличи студентската мобилност, като се повишат езиковите компетентности на студентите.

Срок: Постоянен

2. Увеличаване на електронната база данни на материали, налични в библиотечен фонд на Университета.

Срок: Постоянен.

3. Въвеждане на дистанционна форма на обучение по ПН.

Срок: до уч. 2022-2023 г..

Председател на ПКХНИ:

проф. дфн Анна-Мария Тотоманова